

ASUNNOTTOMIEN YÖ

17.10.2024

Länsipuisto Kokkola

LOPPURAPORTTI

Seija Häggdahl ja Niina Rintala
Kehittäjäkoordinaattorit
RRF 2 - Keski-Pohjanmaa
Soite

Asunnottomien Yö -tapahtuma

Asunnottomien yö on vuosittain 17. lokakuuta järjestettävä tapahtuma, joka nostaa esiin asunnottomuuden ja siihen liittyvät ongelmat Suomessa. Tapahtuma järjestetään YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisena päivänä, ja sen tarkoituksena on herättää yhteiskunnallista keskustelua ja vaatia toimia asunnottomuuden poistamiseksi.

Vuonna 2024 Asunnottomien Yö- tapahtuman erityisenä teemana on **piiloasunnottomuus**, joka tarkoittaa ihmisiä, jotka eivät näy virallisissa tilastoissa, mutta jotka esimerkiksi majoittuvat tuttavien tai sukulaisten luona. Piiloasunnottomuus voi heikentää jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien hyvinvointia, eivätkä he välttämättä saa tarvitsemiaan palveluja. Piiloasunnottomuus altistaa myös monenlaiselle hyväksikäytölle ja väkivallalle.

Piiloasunnottomuutta kokevat ihmiset eivät yleensä päädy tilastoihin, eivätkä he sen myötä aina saa palveluita, joihin he olisivat oikeutettuja.

Asunnottomuuden määritelmä

Asunnottomiksi määritellään ihmiset, joilla ei ole omaa asuntoa (vuokra- tai omistusasuntoa) ja jotka elävät asunnon puutteen vuoksi jossakin seuraavista:

- ulkona, porrashuoneissa tai niin sanotuissa ensisuojoissa
- asuntoloissa tai majoitusliikkeissä
- huoltokotityyppisissä asumispalveluyksiköissä, kuntouttavissa yksiköissä, sairaaloissa tai muissa laitoksissa
- tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona.

Pitkäaikaisasunnottomaksi määritellään ihminen, joka on ollut asunnoton vähintään yhden vuoden tai toistuvasti asunnottomana viimeisen kolmen vuoden aikana. Lisäksi hänellä on joko asumista vaikeuttava sosiaalinen tai terveydellinen ongelma tai hänen asunnottomuutensa on pitkittänyt asumisratkaisujen toimimattomuuden tai tukipalvelujen puuttumisen vuoksi.

Suomen perustuslain 19. pykälä antaa kansalaisilleen perusoikeuden välttämättömään huolenpitoon: "Jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon" sekä 19. pykälä jatkaa: "julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä".

Asunnottomuuden syyt

Asunnottomuuteen johtavat syyt ovat moninaisia ja voivat vaihdella yksilökohtaisesti. Tässä on joitakin yleisimpiä syitä:

- **Taloudelliset ongelmat:** Työttömyys, velkaantuminen ja pienet tulot voivat johtaa siihen, ettei henkilö pysty maksamaan vuokraa tai asuntolainaa.
- **Päihde- ja mielenterveysongelmat:** Näiden ongelmien kanssa kamppailevat ihmiset voivat menettää kykynsä ylläpitää asuntoa ja elämänhallintaa.
- **Elämänmuutokset:** Ero, sairaus, läheisen kuolema tai muutto toiselle paikkakunnalle voivat aiheuttaa asunnottomuutta.
- **Asuntojen puute:** Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen ja tuetun asumisen puute voi vaikeuttaa asunnon saamista erityisesti suurissa kaupungeissa.
- **Sosiaalisten verkostojen puute:** Ilman tukiverkostoja olevat ihmiset ovat alttiimpia asunnottomuudelle.

Asunnottomuus on monimutkainen yhteiskunnallinen ongelma, joka vaatii monialaista yhteistyötä ja pitkäjänteisiä ratkaisuja.

Asunnottomuuden seuraukset

Asunnottomuudella on monia vakavia seurauksia, jotka vaikuttavat sekä yksilöihin että yhteiskuntaan laajemmin. Tässä on joitakin keskeisiä seurauksia:

- **Terveysongelmat:** Asunnottomat ihmiset ovat alttiimpia fyysisille sairauksille ja mielenterveysongelmille. Heillä on suurempi riski sairastua esimerkiksi hengitystieinfektioihin, ihosairauksiin ja mielenterveyden häiriöihin.
- **Syrjäytyminen:** Asunnottomuus vaikeuttaa kouluttautumista, työssäkäyntiä ja sosiaalisten suhteiden ylläpitämistä, mikä voi johtaa syvempään syrjäytymiseen ja yhteiskunnasta eristäytymiseen.
- **Taloudelliset kustannukset:** Asunnottomuus aiheuttaa merkittäviä kustannuksia yhteiskunnalle, kuten lisääntyneitä terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden kuluja.
- **Turvattomuus:** Asunnottomat ihmiset ovat alttiimpia väkivallalle, hyväksikäytölle ja muille rikoksille, koska heillä ei ole turvallista paikkaa, jossa asua.
- **Psykologiset vaikutukset:** Pitkäaikainen asunnottomuus voi johtaa masennukseen, ahdistukseen ja muihin mielenterveysongelmiin, mikä vaikeuttaa entisestään tilanteen parantamista.

Asunnottomien määrä

Suomessa oli viime vuonna runsaat 3 400 yksinelävää asunnotonta. Heistä noin 30 % oli pitkäaikaisasunnottomia. Asunnottomien määrä väheni edellisvuodesta noin 260 henkilöllä, pitkäaikaisasunnottomien osuus vähenemisestä oli 115. Myös asunnottomien perheiden, naisten ja nuorten määrät vähentyivät edellisvuodesta. Sen sijaan asunnottomien maahanmuuttajien määrä kasvoi edellisvuodesta. ⁱ

Vuonna 2023:

3 400	yksinelävää asunnotonta
1 018	pitkäaikaisasunnotonta
123	asunnotonta perhettä
83	kunnassa asunnottomia
22 %	asunnottomista naisia
15 %	asunnottomista alle 25-vuotiaita
24 %	asunnottomista maahanmuuttajia

Asunnottomuus Suomessa vuonna 2023 ja muutos vuoteen 2022 verrattuna. ⁱ

Taulukko 1. Asunnottomuus vuonna 2023 ja muutos vuoteen 2022 verrattuna.

Asunnottomuuden muoto	2023	muutos
Yksineläviä asunnottomia	3429	-257
Pitkäaikaisasunnottomia*	1018	-115
Asunnottomia perheitä*	123	-32

Kokkolassa asunnottomien määrä on Aran mukaan nousussa. Vuonna 2022 tilastoituja asunnottomia oli 8, vuonna 2023, 13 ja vuonna 2024, 18. Naapurikaupunki Pietarsaassa asunnottomia on 30 sekä Vaasassa 50.

Asunnottomien yö tapahtuma Kokkolassa

Asunnottomien Yö-tapahtuman suunnittelu aloitettiin 25.9 yhteisellä Teams-palaverilla, jonne oli kutsuttu alueen heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien keskuudessa toimivia sote-alan ammattilaisia, Kokkolan seurakuntayhtymä, Kokkolan kaupungin edustus, yhdistyksiä ja järjestöjä. Suunnitelupalaveriin osallistui 13 edellä mainittujen tahojen edustajaa.

Tapahtuman kohderyhmänä ovat hyvinvointialueemme asunnottomat. Yhteisenä tavoitteenamme tapahtumalle on osoittaa kohderyhmälle aitoa välittämistä, sekä luoda lämpöistä ja turvallista tunnelmaa matalankynnyksen palveluiden äärellä. Tapahtuman tarkoituksena on mm. tuoda asunnottomille tietoa matalan kynnyksen palveluista sekä asunnottomien ihmisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Ideoimme tapahtuman aikataulua sekä ohjelman sisältöä yhdessä. Sovimme tapahtumapaikaksi Kokkolan Länsipuiston (käyttölupa tapahtuman ajaksi Kokkolan kaupungilta) ja tapahtuma ajaksi 17.10 klo 19–21. Tapahtuman järjestäjien kesken jaoinme työtehtävät ja tarvikehankinnat. LIITE 1 ja 2

Tapahtuman järjestelyt aloitettiin tuntia ennen tapahtuman alkua. Sää oli aurinkoinen, ja ajankohtaan nähden erittäin lämmin. Tapahtuman viestintä tavoitti kohderyhmän ja heitä saapui paikalle jo hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkua. Kaksi tuntia kestäneen tapahtuman aikana arvelimme kävijämäärän olleen n. 200 henkilöä ja kävijöistä n. 80 % oli kohderyhmään kuuluvia.

Tapahtuman kulku:

- Tapahtumassa esiintyi paikallinen livebändi "Tuomas and the Treblemakers" ilman rahallista korvausta.
- Kokkolan kaupunki toimitti lavan eteen pitkät penkit, 10 kpl, joihin levitimme huopia lämmittelyä varten. Puistoalue somistettiin/valaistiin ulkotulilla, jotka saimme lahjoituksena Kokkolan Minimanista.
- Tapahtumaa varten Soiten henkilökunnalle järjestettiin edeltävästi haastekeräys talvivaatteiden keräämisestä kohderyhmälle. Vaatelahjoitukset jaettiin tapahtumassa.
- Kampaamoyrittäjä Milla-Marika leikkasi ilmaiseksi tapahtumapaikalla kohderyhmän hiuksia.
- Kokkolan terveyskeskuksen sairaanhoitajat tekivät verenpaineen, verensokerin ja hemoglobiinin mittauksia tapahtumapaikalla.
- Soiten hanketyöntekijät jakoivat hygieniatuotekasseja kohderyhmälle.
- Soiten mielenterveyshoitajat, asumisneuvoja, päivätoimintakeskus ja Pilke-toiminta kohtasivat tilaisuudessa vierailleita, kertoivat matalan kynnyksen palveluista ja jakoivat yhteystietoja palveluihin.

Tapahtumassa oli tarjolla pientä purtavaa:

- Muurinpohjalätyt / SPR
- Makkara / SNELLMAN, POUTTU
- Vichy-vesi / FINN-SPRING
- Kahvi ja leivonnaiset / KOKKOLAN SEURAKUNTAYHTYMÄ

Tapahtuman jälkeen puistoalue siivottiin yhdessä järjestäjien kesken ja eri yksiköistä lainatut tarvikkeet palautettiin takaisin.

Asunnottomien Yö- tapahtuma tavoitti yhdellä kertaa laaja-alaisen joukon heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevia hyvinvointialueen asukkaita. Tapahtuma mahdollisti Sote-ammattilaisille, järjestöille, yhdistyksille sekä seurakunnalle yhtäaikaaisesti suuremman kohderyhmän tavoittamisen, kohtaamisen, tukemisen ja moniammatillisen auttamisen matalalla kynnyksellä. Lämminhenkisestä ja tunnelmallisesta tapahtumasta toivottiin perinnettä niin kohderyhmän kuin järjestävien taholta. Tavoitteenamme on järjestää tapahtuma vastaavalla konseptilla myös vuonna 2025.

"Jos huomenna tulee päivä, jolloin emme ole yhdessä, sinun pitää muistaa jotain.

Olet rohkeampi kuin uskot, vahvempi kuin miltä näytät

ja älykkäämpi kuin mitä tiedät."

Nalle Puh

LÄHTEET

ⁱ Ara. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus. Selvitys 2/2024 Asunnottomat 2023.
[Asunnottomat 2023 - Aran selvitys 2/2024](#)

Tule niin kohdataan!

ASUNNOTTOMIEN YÖ

TO 17.10. Klo. 19-21
LÄNSIPUISTO, KOKKOLA

Ohjelmassa mm. pientä purtavaa,
lahjoituksia, verensokerin ja -
paineen mittausta ja elävää
musiikkia

Tapahtuma on maksuton.

Paikalla sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset
sekä järjestöt, yhdistykset, seurakunta ja
Kokkolan kaupunki

LIITE 1

Asunnottomien yö-tapahtuman suunnittelupalaveri

Aika: Ke 25.9.2024 klo 14-14:57

Paikka: Teams

Osallistujat: Seija Häggdahl / Soite, kehittäjäkoordinaattori (heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat), Niina Rintala / Soite, kehittäjäkoordinaattori (hoidon ja palvelun suunnitelmallisuus), Satu Marjakangas / Soite, kehittämiskoordinaattori, Johanna Lång / Soite, hankekoordinaattori (ehkäisevä päihdetyö, lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja mielenterveyden edistäminen), Milla Sykkö / mielenterveys- ja päihdepalvelut (avohoito), Tiina Rupp / SPR, Hanna Pylväinen / Soite päiväkeskus, Susanna Ingers / Soite päiväkeskus, Johanna Pitkäranta / mielenterveys- ja päihdepalvelut (avohoito), Ella Niemonen / Soite, mielenterveys- ja päihdepalvelut (neuvonta- ja arviointitiimi), Anne Laine / Kokkolan suomalainen SRK, Camilla Honkala / Kokkolan suomalainen SRK, Carola Ojakoski / Soite, mielenterveys- ja päihdepalvelut (neuvonta- ja arviointitiimi), Sanni-Leena Salonen / Kokkolan kaupunki (kulttuurituottaja)

1. Taustaa

Asunnottomien yö on vuosittain 17.10. vietettävä, YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen tapahtuma. Järjestämme yhteistyössä Asunnottomien yö – tapahtuman torstaina 17.10. klo 19–21 Länsipuistossa. Kohderyhmänä ovat hyvinvointialueemme heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat asukkaat, asunnottomat. Tapahtuman tarkoituksena on mm. tuoda esiin matalan kynnyksen palveluita sekä tavoitteena asunnottomien kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen.

2. Paikalla olevien esittäytyminen

3. Yhteistä ideointia

- Länsipuisto on käytettävissä, sähkö saadaan tarvittaessa
- Pöydät, tuolit?
- Tarjoilut? Ajatuksia: soppatykki (Martat?), makkaraa? Grilli jostain.
- Järjestyksenvalvoja? Onko tarpeen?
- Miten saadaan kohderyhmää paikalle?
- Ilmoittelu, tiedottaminen
- Hermannin tapahtuma 17.10. klo 14-20

4. Työnjako / vastuut

- Pöydät ulkokäyttöön kaupungilta / SPR hoitaa pöytien noudon ja pois viennin
- Kokkolan kulttuuripalveluilta löytyy puisia penkkejä 10kpl, joita voi lainata / Sanni-Leena (penkkejä mahdollisesti myös Länsipuistossa esiintymislavan sisällä?)
- Päiväkeskukselta löytyy vilttejä, joita voidaan tuoda tapahtumaan / Hanna
- Järjestyksenvälvoja-asiasta kysytään Heikki Häyrynen, STsec / Seija
- Grilli kysytään Tiikereiltä / Kokkolan suomalainen SRK, Anne
- Termospullot ja kahvit / Kokkolan suomalainen SRK, Anne
- Mukit, sinappi, ketsuppi, paperit, juomat, ulkotulet, tulitikut ja sytkät pyydetään lahjoituksena / Seija
- Diakoniatyö lähtee sponsoroimaan tapahtuman tarjottavia (200-300e) / Kokkolan suomalainen SRK, Camilla
- Lappeenrannassa SRK järjestänyt Asunnottomien Yötä varten takkikeräyksen. Selvitetään, ehditäänkö vielä mukaan. / Kokkolan suomalainen SRK, Anne
- Katulähetyksen vapaaehtoiset ovat mukana tapahtumassa apukäsinä
- Intraan kysely lahjoituksista / Päiväkeskus, Hanna
- Roskat ja roskikset ja niiden kuljetus pois / SPR, Tiina
- Rekit ja henkarit / SPR, Tiina
- Tapahtumasta ilmoittelu (lehtijuttu, flyerit ym.), median kontaktointi / Päiväkeskus, Hanna
- Konkretiaa: ”terveyspiste” (esim. RR-mittaukset, VS-mittaukset, muut terveysasiat) / VO-palvelut, suun terveydenhuolto, sosiaali- ja terveysalan opiskelijat / Seija, mielenterveyspalvelut tuovat myös esille omia, matalan kynnyksen palveluitaan esim. pienin flyerein
- Ruoka-apulista myös jakoon tapahtumassa / Päiväkeskus, Hanna
- Musiikkia / Niina
- Soiten ”hygieniakasseja” jaetaan tapahtumassa
- SPR tuo jaettavaksi pieniä laastaripaketteja
- Miten tavoitetaan oikea kohderyhmä? Osallistujat voivat olla keitä tahansa, kun tilaisuus avoin ja keskeisellä paikalla. Ajateltava asiaa siten, että näin saadaan myös esille tärkeää asiaa ja tietoisuus lisääntyy
- Jokainen voi tiedottaa tapahtumasta omassa työympäristössään

5. Muut asiat

- Seuraava kokous Teamsilla ti 8.10.24 klo 15, Seija lähettää kutsun
- Jokainen voi omalta osaltaan jakaa seuraavan kokouksen kutsua oleellisille tahoille, jos jäänyt tässä kohtaa huomioimatta

6. Kokouksen päättäminen

- Kokous päättyi klo 14:57

LIITE 2

Asunnottomien yö -tapahtuma 17.10.24

Teams palaveri 8.10.24

- SH ja Kampaaja opiskelijoiden osallistuminen vielä epävarmaa
- Pöydät
- Sähköt järjestetty Kokkolan kaupungilta
- Musiikki esitys
- Asunnottomien teltta, rekvisiittaa
- Viestintä tekemässä tiedotteen Soiten puolesta
- Tiedotetta somekanavilla
- Vartija tulossa, SPR
- EA henkilö Hankkeen puolesta
- Järjestelmien alkaa noin klo 18-18.30

JÄRJESTÄJIÄ

Kokkolan kulttuuritoiminta -penkkejä 10 kpl, telineet ulkotulille, mahdollisesti pääsy taidenäyttelyyn?

SRK - Kahvit, termarit, pullat, grilli, vilttejä, esitteitä/ **Pöytäx2**

SPR kirpputoritoiminta – rekit, kuljettaa pöydät

SPR ystäväpalvelu- lättöjä, mehua, maitoa, sokeri, makkarataskut, sinappi+ketsuppi, mukeja, tulitikkuja /**Pöytäx2**

Kampaajia tulossa

MIEPÄ -esitteitä /**Pöytä x1**

Kuntoutus

Vastaanottopalvelut -VS mittari, RR mittari, mahdollisesti pöytä teltassa, jossa lämmin/**Pöytäx1**

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Aikuissosiaalityö

Ensi- ja turvakoti /**pöytä x 1**

Seija hoitaa makkarat, lämpöpatterin telttaan, ulkotulet

Käyttölupa, Länsipuisto

Kokkolan kaupunki
Kaupunkiluvitus
Virenhaltija / virka-asema
Lupatarkastaja

LUPAPÄÄTÖS
272-2024-46

Päivämäärä / pykälä
20.09.2024 / § 46

1 (2)

Yleisen alueen käyttölupa tapahtuman järjestämiseen, Asunnottomien yö- tapahtuma Länsipuistossa

Hakija	Häggdahl Seija / Soite 67200 KOKKOLA
Toiminnan laatu	Tapahtumatyyppi: Muut Osallistujamäärä: 100 Tapahtumapaikka: Länsipuisto Tapahtumapäivä 17.10.2024 klo: 19:00 - 21:00
Päätös	Myöntämisen perusteena on Asunnottomien yö -tapahtuman järjestämiseksi Länsipuistossa. Luvan saajan on noudatettava lupaehtoja ja määräyksiä. Kaupunginpuutarhuri on antanut hakemuksesta puoltavan lausunnon 19.9.2024.
Perustelut	Toimintasuunnitelma 4.3., virenhaltijoiden erityinen ratkaisuvallta.
Lupaehtot	1. Alue luovutetaan tapahtuman järjestäjälle 17.10.2024 klo 18:00 - 21:30 väliseksi ajaksi. 2. Luvan saaja vastaa siitä, ettei toiminnasta aiheudu häiriötä puiston muulle käytölle. 3. Tapahtuman jälkeen alue palautetaan siisteyden yms. suhteen tapahtumaa edeltäneeseen kuntoon. Järjestäjä vastaa kaikista tapahtuman aiheuttamista korjauskustannuksista. 4. Luvan saaja vastaa kaikista kaupungille tai kolmannelle osapuolelle tapahtumasta tai siihen liittyvästä toimenpiteestä aiheutuvasta vahingosta tai haitasta. 5. Edellytyksenä tälle luvulle on, että hakija on hankkinut myös muut tapahtumaa varten mahdollisesti tarvittavat luvat. 6. Mahdollisista muutoksista on ilmoitettava välittömästi luvan myöntäjälle.
Maksun määrääminen	Tämä päätös ei ole maksullinen. Maksu perustuu rekennus- ja ympäristöluotakunnan hyväksyntään (20.12.2023 § 182) yleisten alueiden käyttöluopien takseen. Luvan hinta: Pienet tapahtumat - ei lupamaksua
Päiväys ja allekirjoitus	20.09.2024

Tina Sillanpää

Tina Sillanpää
Lupatarkastaja

Postiosoitte / Postadress
PL 43 / PB 43
67101 Kokkola / Karleby

Käyntiosoitte / Besöksadress
Kaupungintalo / Stadshuset
Kauppatori 5 / Salutorget 5

Puhelin / Telefon
Vaihe / Växel
(06) 828 9111

S-posti / E-post
Kirjasto / Registratur
kokkola@kokkola.fi

Internet
www.kokkola.fi

Kokkolan kaupunki
Kaupunkiluvitus
Virenhaltija / virka-asema
Lupatarkastaja

LUPAPÄÄTÖS
272-2024-46

Päivämäärä / pykälä
20.09.2024 / § 46

2 (2)

Jakelu	Kokkolan kaupunki, kaupunginpuutarhuri Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos Ensihoitokeskus Pohjanmaan poliisilaitos Hakija
--------	---